

СТАНОВИЩЕ

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ	
Изх. №:	20
Вх. №:	1014/19.05.20 21

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по 7. Здравеопазване и спорт,
7.1. „Медицина“, „Хигиена“, обявен в ДВ бр. 14/19.02.2021 г.

с кандидат: гл.ас. д-р **Весела Иванова Георгиева**, дм, началник на Отдел
„Микробиологични фактори“, дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“,
НЦООЗА

Член на научното жури: проф. д-н **Запряна Рангелова Денкова**, Университет по
Хранителни Технологии - Пловдив

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Д-р Весела Иванова Георгиева е главен асистент и началник на Отдел „Микробиологични фактори“, дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“, НЦООЗА. Представената документация е в пълно съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ и Правилника за устройство и дейността на НЦООЗА, и включва всички изискуеми документи. За участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“, кандидатката д-р Георгиева е приложила общо **27** научни труда, които ясно са разграничени от научните трудове, с които е придобила ОНС „доктор“ с общ IF 3,014. По показател **В** (хабилитационен труд под формата на научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация) за изпълнение на минималните национални критерии, съгласно ЗРАСРБ, Георгиева е представила **10** публикации с общ брой точки **277**, при изискуем минимум 100. По показател **Г** (други научни публикации, книги и монографии), кандидатката е представила **17** в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове с общ брой точки **228,5** при изискуем минимум 200. Особено силно впечатление прави изпълнението на изискванията по показател **Д** – цитирания и/или рецензии. Общият брой точки от цитирания е **145**. По този показател точките са **105** при изискуем минимум 30.

Гл.ас. Георгиева е ръководител на **1** национален научен проект, участник е в **3** национални научни проекти и **3** международни проекти. Участвала е в **2** национални програми и в **1** програма на Столична община. Няма публикувани учебници и учебни пособия. Значима публикационна дейност в сферата, в която работи.

От посоченото по-горе става ясно, че минималните национални изисквания и изискванията на Правилника за устройство и дейността на НЦООЗА са многократно надхвърлени, което прави кандидатурата на Георгиева за академичната длъжност "доцент" неоспорима!

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

От 2014 г. до 2019 г. д-р Георгиева упражнява учебно-преподавателска дейност на отдел "Микробиология" в курса за следдипломно обучение по „Санитарна микробиология“, съгласно програмата на НЦЗПБ. Също от 2014 г. до 2020 г. кандидатката води специализирани курсове по прилагането на стандартни методи за определяне на микробиологичната безопасност на питейни води, козметични препарати и др., валидиране и верифициране на микробиологични методи за анализ на храни, води и други проби от околната среда; запознаване с актуални европейски стандарти за микробиологичен контрол на храни, води и козметика. Прави впечатление богатият преподавателски опит, предаден на научни работници и работещи в съответните фирми за производство на храни, бутилирани натурални и минерални води, водни басейни и др. На много от проведените лекционни курсове Георгиева е не само лектор, но и ръководител.

3. Основни приноси

Основните направления на научната продукция на гл.ас. д-р Георгиева са: 1. Извършване на микробиологични анализи на проби от водопроводна вода, сондажи, повърхностни водоеми, снабдяващи населени места, бутилирани води, плувни басейни; козметични препарати; утайки от ПСОВ, биотпадъци, подобрители на почвата; въздух в работни и жилищни помещения и 2. Извършване на хидробиологични анализи на проби от повърхностни водоеми, снабдяващи населени места; водоеми, използвани за рекреация и риболов; бутилирани води; безалкохолни напитки. В тези две основни направления са и научните изследвания на кандидатката. Чрез тях може да се направи сравнителен анализ на получените оригинални изследвания с изследванията на други автори. Открояват се съществени научни и, най-вече, научно-приложни приноси.

Направена е хигиенна оценка на повърхностни водоеми, водоснабдяващи населени места, водопроводна вода, сондажи и бутилирани води – язовири за водоснабдяване (яз. „Искър“, яз. „Дяково“, яз. „Асеновец“, яз. „Бобреш“).

Направена е хигиенна оценка на реки (р. Искър и р. Дунав) с цел подобряване на екологичния им статус и предотвратяване на натоварването им с антропогенни замърсители.

Установено е, че водопроводните мрежи на по-големите населени места отговарят на нормативните изисквания. Проблемни са водоснабдяванията на малките населени места, особено когато черпят вода от сондажни кладенци.

Доказано е, че българските бутилирани води отговарят на изискванията в европейските и националните документи. Изяснени са източниците и пътищата на вторична контаминация на тези води. В резултат на това са създадени три схеми на мониторинг за бутилиращите компании.

Апробиран е PCR-метод за идентификация на веротоксигенни *E.coli*.

Показано е, че утайките от ПСОВ представляват богат източник на нутриенти за почвите и допринасят за повишаване на земеделските добиви. Разработена е методология за третиране на утайките от пречиствателните станции, позволяваща достигане на по-добри микробиологични показатели за по-кратък период и ускоряване на използването им като почвени подобрители, алтернатива на изкуствените торове.

По същата методология е направена оценка на детски пясъчници и на пясък от регламентираните плажове по българското Черноморие с цел опазване на общественото здраве.

Кандидатката доказва, че черноморската лиман на кал, която оказва положителен ефект върху кожата, е безопасна за приложение в козметичните препарати.

Чрез хидробиологичното изследване на повърхностни водоеми, водоснабдяващи населени места („Искър“, яз. „Дупница“, яз. „Студена“, яз. „Бебреш“) и водоеми, използвани за рекреация и риболов (яз. „Бистрица“ и яз. „Пчелина“) са характеризирани фитоплактонните съобщества, населяващи тези водоеми. Разработени и публикувани са два хидробиологични подхода за проучване на повърхностните водоеми.

Чрез хидробиологичните и микробиологичните методи в бутилираните води и безалкохолните напитки са идентифицирани микроводорасли, плесенни гъби и техни хифи, попаднали чрез вложената питейна вода, по въздушен път или от някоя тяхна съставка. Микроводораслите в минералните и изворни води са предимно от групата на зелените и синьо-зелените алги, а при трапезните води са кремъчни, зелени и еугленови водорасли и в повечето случаи те са част от флората на водоизточниците. Получените резултати от хидробиологичните анализи за питейни води, водоеми за рекреация, бутилирани води и безалкохолни напитки са без аналог в системата на МЗ.

Разработен е метод за определяне на наличието и концентрацията на антибиотици във въздуха на производствената среда.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Общата научна активност на гл. ас. д-р. Георгиева се характеризира с: - актуалност; - добра методична база на изследванията, характеризираща се с използване, създаване и въвеждане на подходящи методи; - получени значими резултати за практиката. Научно-изследователската работа на кандидатката е със значима икономическа и социална стойност.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръчвам някои от изследванията да бъдат обобщени в монографии и брошури в помощ на производителите на храни, бутилирани води, козметични препарати.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. д-р Весела Иванова Георгиева е добре подготвен и ерудиран изследовател в своята област. Тя участва в конкурса с научна продукция, която я характеризира като съвременен изследовател с оригинални научни идеи и методична подготовка за реализацията им. С публикациите си прави съществени предимно научно-приложни приноси. С представените материали кандидатката напълно покрива и надхвърля минималните национални изисквания и изискванията на Правилника за устройство и дейността на НЦООЗА за заемане на академичната длъжност „доцент“. Получените резултати от изследванията на авторката са станали достояние на научната общност, чрез участие в конгреси, конференции, семинари.

Въз основа на запознаването ми с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научно-приложни, приложни и методически приноси, считам за основателно да предложа гл.ас. д-р Весела Иванова Георгиева, дм да заеме академичната длъжност “доцент“ в научна област 7. Здравеопазване и спорт, 7.1. „Медицина“, „Хигиена“.

Дата: 17.05.2021 г.
гр. Пловдив

Член на журито:
(проф. дтн Запряна Денкова)